

Dijital /Sayısal Dünya Kadınları

4 Mart 2020

Rahmi AKTEPE

TBD Genel Başkanı

Sayın...

Sayın Bakan Yardımcım

Sayın BTK Başkanım

Değerli Hanımefendiler,

Değerli Bilişimciler,

Değerli Basın Mensupları;

Hepinizi şahsım, yönetim kurulum ve şube yönetim kurullarım adına saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle İdlib'deki şehitlerimize Allah'tan rahmet Gazilerimize acil şifalar diliyorum.

Milletimizin başı sağ olsun.

Değerli Hanımefendiler,

Her yıl bir kez toplanarak kadının toplum ve çalışma hayatındaki rolü üzerine duygu yüklü konuşmalar yapmanın artık zamanı geçti.

Gerçekler karşımızda:

Yalnızca ülkemizde değil tüm dünyada gelişim gerçekten çok hızlı 21. Yüzyılda şanslar ve kartlar çok büyük bir hızla dağıtılıyor ve artık erkek ya da kadın diye bir ayırımın sözünün bile geçmemesi gerekir.

Dünya Çalışma Örgütünün koyduğu bir hedef var:

2030 yılına kadar toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak.

Tüm kadınlarımızı ve kız çocuklarımızı güçlü kılmak istiyorsak, çalışma yaşamında cinsiyet eşitsizliklerinin kaldırılması, en yüksek önceliğimiz olmalıdır.

Kadınıyla, erkeğiyle bir dayanışma halinde ve kararlı bir program içinde olmamız lazım.

Oysa kadınların ya da toplumun, önündeki inatçı zorluklar ve engeller, toplumların sosyal ve teknolojik gelişme şansını azaltıyor.

Nesilden nesile aktarılan gelenekler zincirinde bazı ezberleri bozmak gerekiyor. Çünkü bu gelenek ya da alışılmış temayüller, bazen destekleyici yasal mevzuattan yararlanmayı bile zorlaştırıyor.

Kısacası;

Alışkanlıklardan, baskılardan, toplumsal etkilerden kurtularak hedefe yönelmeliyiz.

Hedef 2030 yılına kadar “Cinsiyet Eşitliğini Sağlamalıyız” olmalıdır.

Dünya Çalışma Örgütü Raporu' nda (2018) bu karar hedef alınmıştır.

- Hükümetler
- STK' lar ve
- Başta kadınlar bunu hedeflemelidir.

Günümüzde;

4. Sanayi Devrimi, Endüstri 4.0, Toplum 5.0, Dijital /Sayısal Türkiye kavramlarını çokça duymaktayız.

- Nesnelerin İnterneti
- Artırılmış Gerçeklik
- Büyük Veri
- Bulut Bilişim
- Robotik
- 5G

Bu kavramlar özetle şunu ifade etmektedir;

- Önümüzdeki birkaç yılda büyük teknolojik gelişmeler olacak, toplumu ve bireyleri etkileyecek ve dönüştürecek.
- Kadınlarımız bu dönüşümü fırsata çevirerek teknoloji ve girişimcilikte daha çok yer alarak hedeflerine giden yolu burada bulabilirler.
- **Küresel düzeyde kadın çalışanların oranı % 40.**
- **Teknoloji özelinde ise bu oran % 25 lerde.**

Genel olarak orta ve üst düzey kadın yöneticilerin oranı % 20, Teknolojide çalışan kadın liderlerin oranı ise sadece % 11

Orta ve küçük ölçekli işletmelerde bu oran % 8' e kadar düşüyor.

Dünya rakamları genelde böyle ama kuzey Avrupa ülkeleri özellikle İzlanda, Norveç, İsveç ve Finlandiya için bu yüzdeler çok yüksek ve yüksek oranda eşitlik sağlanmış görünüyor.

Ülkemizdeki duruma bakacak olursak,

1980' lerde % 37' ye kadar ulaşan bilgisayar mühendisliği tercih eden kadın oranı şimdilerde % 18' e kadar düşmüş. Kadınların dünya çapında bilişim alanından uzaklaşmasının en önemli gerekçeleri ise kendilerini yönlendirecek mentör, rol model bulamamaları, liderlikte cinsiyet bariyerleri ve ücret eşitsizliği olarak sıralanıyor.

Türkiye'nin kadın iş gücü sayısı son zamanlardaki artışla 4 milyonu aşmıştır. Bu sıçrama sevindiricidir.

Ülkemizde kadının işgücüne katılımı yüzde 34.6 seviyesinde...

Mühendislik eğitimi görenler ise bu istihdam oranının içinde sadece yüzde 28.3 civarında.

Ulusal hedefimiz 2023'te bu rakamı yüzde 38.5 seviyesine çıkarmak olarak belirlenmiş.

2019 Dünya Ekonomik Forumu raporlarına göre kadının ekonomiye katılımı açısından 149 ülkeden oluşan sıralamada Türkiye 131. sırada geliyor. İşgücüne katılımda ise 133. sıradayız.

Mühendis odalarına üye olmayanlarla beraber Türkiye'de kadın mühendis sayısının 200 bini aştığı belirtiliyor.

TMMOB'ye bağlı mühendis odalarının üye istatistiklerine göre kadınlarda en çok inşaat ve ziraat mühendisi var. İleri teknoloji içerikli alanlarda ise 25-30 bin kişi var.

İleri teknoloji alanında çalışan kadınların da yalnızca %15 kadarı üst düzey yönetici olma şansını yakalıyor.

Özel sektör, kamu ve yükseköğretim kurumlarının ARGE birimlerinde istihdam edilen kadınların sayısı ise son 5 yılda yüzde 55,9 artarak geçen yılsonu itibarıyla 54 bin 308'e çıktı. Bu sayı 2014'te 34 bin 826 seviyesindeydi.

Bu alanda istihdam edilen kadınların sayısı, geçen yıl toplam ARGE personeli sayısının yüzde 31,6'sını oluşturdu.

Geçen yıl ARGE birimlerinde çalışan kadınların;

- Yaklaşık yüzde 49'u (26 bin 674 kişi) özel şirketlerde istihdam edilirken,
- Yüzde 45'i (24 bin 430 kişi) yükseköğretim kurumlarında,
- Yüzde 5,9'u (3 bin 204 kişi) da kamuda görev aldı.

Böylece ARGE faaliyetlerinde kadınlar en çok özel sektörde istihdam edildi.

Türkiye'de her 100 girişimciden yalnızca 8'i kadın.

Oysa kadınların ekonomiye daha nitelikli görevlerle daha fazla katkı sağlaması ülkemizin geleceği için hayati önem taşıyor.

2023 hedeflerinin tutturulabilmesi için kadının yüksek teknolojiye katılımının artması şart.

İçinde bulunduğumuz 4. Sanayi dönemi ise bu konuda bir sıçrama yaratmak için çok uygun bir fırsatlar dönemi.

Biz de TBD olarak neler yapabileceğimiz üzerinde çalışıyor ve çözümler arıyoruz. Kadının teknoloji dünyasına katılım için önce eğitim ve istihdam engellerini aşması gerekiyor.

Kadınlarımızın azmine ve çalışkanlığına inanıyoruz.

Değerli katılımcılar,

Şu bir gerçek ki kadın zirveyi hedeflerse, onu kimse durduramaz.

Bizler dijital / sayısal dünyanın bundan sonraki yükselmesinde eninde sonunda kadın akıl gücünün çok çok etkili olacağına inanıyoruz.

Ve bu da, kadının kendi ayakları üzerinde durabileceği, dijital/sayısal olanaklarla birçok beceri geliştirebileceği, hayatını kazanabileceği konusunda farkında, istekli ve kararlı olmasına bağlıdır.

TBD, toplumu cinsiyet odaklı gören bir kurum değildir. Üye yapısında da, yönetiminde de kendi temelini çok titiz bir eşitlik ilkesi içerisinde kurmuştur. TBD üye yapısında %37 Kadın Oranı küçümsenmeyecek bir oran ve bu oran giderek artmaktadır.

TBD'nin önemli çalışma konularından birisi de Teknolojide Kadın ve Cinsiyet Eşitliğidir.

Derneğimiz yaklaşık 50 yıllık tarihinde organizasyon ve etkinlik odaklarında toplumun eşitlik ilkesi doğrultusunda gelişebilmesi için sayısız etkinlik, eğitim, proje düzenlemiştir.

Bu çabalarımız kapsamında 20 yıldır üyesi olduğumuz Avrupa Mesleki Bilişim Dernekleri Konseyi (CEPIS) tarafından Temel Çalışma alanlarından olan Teknolojide Kadını destekleme kapsamında 2019 Bronz ödülüne layık görülmüş bulunmaktayız. Bu ödülün bizleri TBD olarak daha da cesaretlendirdiğini ifade edebilirim.

Bu çalışmalarımıza hız kesmeden devam etmeye de kararlıyız.

Değerli katılımcılar,

Sözlerime burada son verirken gerek mesleki alanda gerekse istihdam ihtiyacı olan kadınlarımızın dijital/sayısal olanaklar konusunda yetiştirilerek, uluslararası ekonomi savaşında el ele bir arada olmak üzere, tüm karar noktalarını ve sivil toplum kuruluşlarını birlikte çalışmaya davet ediyorum.

Bu etkinlikte, organizasyon ve içerik desteğiyle GlobalNet firma yetkililerine, toplantı mekânı konusunda değerli BTK yöneticileri ve personeline, etkinlikte emeği geçen herkese ve ayrıca siz katılımcılarımıza gönülden teşekkür ediyorum.